

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 47 став 1 точка 6 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10, 123/12, 43/14, 153/15, 6/16 и 83/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 110/21, 74/24 и 16/25) и член 23 став 2 од Законот за девизното работење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 34/01, 49/01, 103/01, 51/03, 81/08, 24/11, 135/11, 188/13, 97/15, 153/15 и 23/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 110/21 и 37/25), Советот на Народната банка на Република Северна Македонија донесе

ОДЛУКА ЗА НАЧИНОТ И УСЛОВИТЕ ПОД КОИ РЕЗИДЕНТИТЕ КОИШТО НЕ СЕ БАНКИ МОЖАТ ДА ОТВОРААТ И ДА ИМААТ СМЕТКИ ВО СТРАНСТВО

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со оваа одлука се определуваат начинот и условите под кои резидентите коишто не се банки можат да отвораат и да имаат сметки во странство.

Сметките од ставот 1 на оваа точка се отвораат:

- кај странски банки како платежни сметки;
- кај небанкарски странски организации како евиденциски сметки за порамнување на меѓусебните побарувања и обврски со нерезиденти (во натамошниот текст: евиденциски сметки);
- кај странски платежни институции или институции за електронски пари, и
- кај овластен учесник на странска берза или на организиран пазар на хартии од вредност.

2. Одделни изрази употребени во оваа одлука го имаат следново значење:

2.1. Странска банка е правно лице регистрирано и со седиште надвор од Република Северна Македонија коешто добило овластување за вршење банкарски активности од надлежен орган на земјата.

2.2. Овластен учесник на странска берза или на организиран пазар на хартии од вредност е правно лице коешто добило одобрение, дозвола или лиценца од надлежен орган во странство за вршење услуги со хартии од вредност или е запишан во соодветен јавен регистар на овластени учесници на финансиските пазари.

2.3. Странска платежна институција или институција за електронски пари е правно лице коешто добило одобрение, дозвола или лиценца од надлежен орган во странство за вршење платежни услуги или за издавање електронски пари или е запишана во соодветен јавен регистар.

II. НАЧИН И УСЛОВИ ПОД КОИ РЕЗИДЕНТИТЕ КОИШТО НЕ СЕ БАНКИ МОЖАТ ДА ОТВОРААТ И ДА ИМААТ СМЕТКИ ВО СТРАНСТВО

3. Резидентите коишто можат слободно да отвораат и да имаат сметки кај странски банки се:

3.1. Дипломатски, конзуларни и други претставништва на Република Северна Македонија во странство коишто се финансираат од Буџетот на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: дипломатско претставништво).

Сметката кај странска банка од оваа потточка може да се отвори во земјата каде што е отворено дипломатското претставништво.

3.2. Физички лица со постојано место на живеење во Република Северна Македонија, коишто привремено престојуваат во странство повеќе од 3 (три) месеци, за време на нивниот престој во странство.

Привремениот престој во странство се докажува со важечки документ за престој повеќе од 3 (три) месеци. За важечки документ за престој во странство се смета документот издаден од надлежен орган во земјата во која престојува физичкото лице со кој се регулира престојот во таа земја.

Сметката кај странска банка од оваа потточка може да се отвори во земјата од која е издаден важечкиот документ за престој.

3.3. Физички лица со постојано место на живеење во Република Северна Македонија, коишто привремено престојуваат во странство, за време на нивниот престој во странство, а имаат важечки документ за работа.

Под важечки документ за работа се подразбира договор за работа склучен со странски работодавач или друг документ за вработување издаден од надлежен орган на друга земја, вклучително и работна виза содржана во патната исправа, во кои е наведен периодот на кој се однесуваат.

Сметката кај странска банка од оваа потточка може да се отвори во земјата каде што е седиштето на странскиот работодавач, во земјата каде што има негови организациски делови или каде што е седиштето на надлежниот орган којшто го издал документот за вработување.

3.4. Физички лица со постојано место на живеење во Република Северна Македонија, коишто привремено престојуваат во странство како вработени во дипломатското претставништво во странство и членови на нивните потесни семејства, за време на нивниот престој во странство, а имаат важечки документ за работа во дипломатското претставништво во странство.

Под важечки документ за работа во дипломатско претставништво се подразбира дипломатска патна исправа, документ издаден од надлежен орган во земјата со кој се регулира престојот во таа земја или писмена изјава на амбасадорот, конзулот или друго лице коешто раководи со претставништвото, со која изјавува дека физичкото лице е вработено во дипломатското претставништво, односно дека е член на потесното семејство на лице вработено во дипломатското претставништво.

Сметката кај странската банка од оваа потточка може да се отвори во земјата во која е седиштето на дипломатското претставништво.

3.5. Странски физички лица коишто привремено престојуваат во Република Северна Македонија.

Привремениот престој во Република Северна Македонија се докажува врз основа на важечка виза за престој или важечка работна виза во траење од најмалку 6 (шест) месеци.

3.6. Физички лица со постојано место на живеење во Република Северна Македонија коишто во странство се стекнале со право на: лична пензија, пензија од починат брачен другар, социјална помош, детски додаток, школарина на дете поради починат родител и премија/штета од осигурување на животот. Стекнатото право се докажува со соодветна документација издадена од надлежниот орган во странство. За исплата на премија/штета од осигурување на животот се доставува и доказ дека договорот за осигурување на животот не е склучен во спротивност со прописите во Република Северна Македонија (доказ дека физичкото лице во моментот на склучувањето на договорот имало статус на нерезидент или било во работен однос кај странски работодавач).

Сметката кај странска банка од оваа потточка може да се отвори во земјата каде што се стекнати правата и може да се користи само за трансфер на средства врз основа на наведените стекнати права.

3.7. Физички лица со постојано место на живеење во Република Северна Македонија, коишто во исто време имаат и важечка странска патна исправа (пасош) и/или друг соодветен документ со податоци за адресата на живеење во странство и за државјанството на странската држава.

Сметката кај странска банка од оваа потточка може да се отвори во земјата каде што е издаден документот.

3.8. Резиденти заради вложување во недвижен имот во странство, доколку прописите на земјата во која се наоѓа недвижниот имот го обврзуваат резидентот да отвори сметка кај странска банка заради плаќање за стекнување на недвижниот имот.

Обврската за плаќање заради вложување во недвижниот имот во странство се потврдува со договор за купопродажба или друг соодветен документ од кој произлегува обврската за трансфер на средствата поврзани со вложувањето во недвижниот имот.

Сметката кај странска банка од оваа потточка може да се отвори во земјата каде што се наоѓа недвижниот имот и може да се искористи само за трансфер на средства поврзан со вложувањето во недвижниот имот до висината на износот од документот врз основа на кој се врши преносот.

3.9. Резиденти коишто продале недвижен имот во странство за наплата на побарувањата од продажбата на недвижниот имот.

Стекнувањето на недвижниот имот во странство се потврдува со:

- доказ за извршен упис во регистарот на вложувања во недвижности при Централниот регистар на Република Северна Македонија, и
- договор за продажба на недвижниот имот.

Сметката кај странската банка врз оваа основа може да се отвори само во земјата каде што е стекнат недвижниот имот што е предмет на договорот за продажба и може да се искористи само за трансфер на средства до висината на износот од договорот за продажба.

3.10. Резиденти заради трансфер на средства поврзани со стекнат недвижен имот во странство (издавање, плаќање трошоци за недвижниот имот и слично).

Стекнувањето на недвижниот имот во странство се потврдува со:

- доказ за извршен упис во регистарот на вложувања во недвижности при Централниот регистар на Република Северна Македонија, и
- договор за закуп или друг соодветен документ од кој произлегува обврската за трансфер на средства поврзани со недвижниот имот.

Сметката кај странската банка врз оваа основа може да се отвори само во земјата каде што се наоѓа недвижниот имот и може да се користи само за трансфер на средства поврзан со недвижниот имот во висина на износот од документите врз основа на кои се врши преносот.

3.11. Резиденти коишто имаат обврска за плаќање врз основа на купување хартии од вредност во странство и резиденти коишто имаат хартии од вредност во странство, за целите на наплата на побарувањата врз основа на продажба на хартии од вредност во странство, дивиденди, камати или други приноси врз основа на хартиите од вредност.

Обврската за плаќање при купувањето хартии од вредност и наплатата од продажбата на хартиите од вредност во странство се докажуваат со:

- налог за извршување на трансакцијата,
- извештај за извршената трансакцијата,
- договор или друг документ со кој може да се потврди трансакцијата или

- соодветен документ со кој може да се потврди воспоставувањето деловен однос меѓу резидентот и овластениот учесник на странска берза или на организиран пазар на хартии од вредност.

Побарувањата врз основа на дивиденди, камати или други приноси врз основа на хартиите од вредност се докажуваат со известување/документ за исплатена дивиденда, камата или други приноси од хартии од вредност, како и со извод од сметката за хартии од вредност издаден од соодветен странски депозитар.

За случаите од ставот 1 од оваа потточка, резидентите можат да отвораат и да имаат сметка кај странска банка или кај овластен учесник на странска берза или на организиран пазар на хартии од вредност, којашто може да се користи само за трансфер на средства поврзан со трансакциите со хартии од вредност во странство.

3.12. Резидентите коишто имаат обврска за плаќање на надлежен орган/правно лице во странство (нотарска тарифа, судски такси, банкарски провизии или извршни трошоци).

Обврската од ставот 1 од оваа потточка се докажува со поднесување документ во оригинал или фотокопија заверена од надлежен орган – нотар од кој може да се утврди обврската на резидентот за извршување плаќање кон надлежниот орган/правното лице во странство.

Сметката кај странската банка отворена за обврските од ставот 1 од оваа потточка може да се користи само за трансфер на средства до висината на износот на обврската за плаќање кон надлежниот орган/правното лице.

3.13. Физички лица со постојано место на живеење во Република Северна Македонија за дозначување определен износ заради обезбедување документ за привремен престој во странство за потребите на образование.

Обврската од ставот 1 од оваа потточка се докажува со документ издаден од странска образовна институција, странски надлежен орган или дипломатско-конзуларно претставништво на земјата во која се наоѓа образовната институција во Република Северна Македонија, со кој се потврдува дека за издавањето документ за регулиран престој во таа земја заради образование, резидентот претходно треба да отвори сметка во странска банка и да дозначи точно наведен износ на средства на сметката.

Сметката кај странска банка од оваа потточка може да се отвори во земјата од која е издаден документот од странската образовна институција, странскиот надлежен орган или дипломатско-конзуларното претставништво во Република Северна Македонија.

3.14. Резидентите правни лица коишто имаат обврска за плаќање врз основа на промет на стоки или услуги кон правно лице од Руската Федерација, за кој прописите на оваа земја го обврзуваат резидентот да отвори сметка кај странска банка за плаќањето врз основа на прометот на стоките или услугите.

Обврската од ставот 1 од оваа потточка се докажува со поднесување документ во оригинал или фотокопија заверена од надлежен орган – нотар од кој ќе може да се утврди обврската на резидентот за плаќање кон правно лице во Руската Федерација.

Сметката кај странската банка отворена за обврските од ставот 1 од оваа потточка може да се користи само за трансфер на средства до висината на износот на обврската за плаќање кон правното лице и само додека е во важност прописот од ставот 1 од оваа потточка.

4. Сметката кај странска банка отворена во согласност со точката 3 може да се користи за трансфер на средства во и од странство.

По исклучок на ставот 1 од оваа точка, сметката кај странска банка отворена во согласност со точката 3 потточки 3.6 и 3.9 од оваа одлука може да се користи само за трансфер на средства од странство, додека сметката кај странска банка отворена во согласност со точката 3 потточки 3.8, 3.12, 3.13 и 3.14 од оваа одлука може да се користи само за трансфер на средства во странство.

5. Резидентот може да ги пренесе средствата од сметката отворена во согласност со точката 3 потточки 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.9, 3.10 и 3.11 од оваа одлука во Република Северна Македонија и по истекот на важноста на документот врз основа на кој е отворена сметката.

За потребите на точката 3 од оваа одлука, земјите коишто се дел од Единствената област за плаќања во евра (СЕПА) се сметаат како единствена земја.

6. Резидентите, правни и физички лица, можат слободно да отвораат и да имаат сметки кај платежни институции или институции за електронски пари во странство само заради комерцијални цели, односно за купување/продавање стоки и услуги по електронски пат.

Трансферите на средства кон сметки кај платежни институции или институции за електронски пари во странство врз основа на купување стоки и услуги по електронски пат не смее да надминат 2.500 евра по лице на месечна основа.

Доколку странските платежни институции или институции за електронски пари од ставот 1 на оваа точка се и овластени учесници на странска берза или на организиран пазар на хартии од вредност, во смисла на членот 14 од Законот за девизното работење, резидентите можат слободно да отвораат и да имаат сметки кај нив и за целите на купување/продавање хартии од вредност во странство, во согласност со одредбите од точката 3 потточката 3.11 од оваа одлука.

7. Следниве институции можат слободно да отвораат и да имаат сметки во странство заради извршување платежни трансакции со странство во свое име и за своја сметка, како и во свое име, а за сметка на трети лица:

- платежни институции и институции за електронски пари со дозвола за давање платежни услуги, односно за издавање електронски пари во согласност со Законот за платежни услуги и платни системи;

- штедилници коишто во согласност со Законот за банките добиле согласност врз основа на која може да извршуваат платежни трансакции со странство.

8. Останатите резиденти коишто не се банки и не се опфатени со точките 3, 6 и 7 од оваа одлука, може да отвораат и да имаат сметки кај странски банки, само врз основа на одобрение издадено од Народната банка на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Народната банка).

Народната банка издава одобрение за отворање и имање сметки кај странски банки на резидент:

- којшто има склучено договор за изведување инвестициски работи во странство;
- којшто ќе отвори претставништво во странство што е составен дел на трговското друштво;
- којшто врши услуги во меѓународниот транспорт на стоки и патници;
- којшто врши работи во областа на научната дејност;
- за наплата на побарувања врз основа на одлука донесена од надлежен орган во странство или вонсудска спогодба склучена во странство;
- за наплата на побарувања во странство остварени врз основа на поврат на данок на додадена вредност од трговски трансакции;
- за наплата на побарувања во странство остварени врз основа на испорака на стоки или услуги извршени врз основа на добиени меѓународни тендери;
- којшто врши енергетска дејност.

9. Народната банка го издава одобрението од точката 8 став 1 на оваа одлука врз основа на образложено барање и соодветната документација којашто резидентот ја доставува кон барањето.

Одобрението од точката 8 став 1 на оваа одлука се издава најдолго за една година, а кај договорите за изведување инвестициски работи, како и кај договорите за испорака на стоки или за услуги извршени врз основа на добиени меѓународни тендери, до времетраењето на договорот.

Барањето на резидентот од ставот 1 на оваа точка треба да е образложено и да содржи: податоци за подносителот на барањето, основа, износ и вид на валутата, намена на средствата и назив на земјата и на странската банка кај која се отвора сметката.

10. Одобрението од точката 8 став 1 на оваа одлука се издава под следниве услови:

10.1. За изведување инвестициски работи во странство до 20% од вредноста на склучениот договор.

Доколку е договорена гаранција во вид на депозит помеѓу инвеститорот и изведувачот за квалитетно и навремено извршување на договорената работа, се издава одобрение во висина на депозитот и до истекот на гарантниот рок.

Доколку договорните страни го изменат рокот за изведување на работите за времетраењето на инвестициските работи во странство, резидентот е должен да ѝ достави на Народната банка барање за промена на важноста на одобрението во рок од пет работни дена од склучувањето на анексот на договорот.

Доколку по завршувањето на работите на проектот во странство надлежните органи не го пресметале данокот, а тоа е одредено со пропис на државата, резидентот може да ги задржи средствата потребни за плаќање на данокот на сметката кај странската банка до дефинитивното плаќање на данокот.

10.2. За плаќање на трошоците за работа на претставништвото до висината на планираните месечни трошоци за период од една година.

10.3. За наплата на побарувањата во странство остварени врз основа на извршени услуги во меѓународниот транспорт, заради плаќање на трошоците за употреба на транспортните средства во странство (експлоатациски трошоци) до висината на планираните месечни трошоци за период од една година и/или за плаќање на трошоците за употреба на транспортните средства (експлоатациски трошоци) за услуги во меѓународниот транспорт до висината на планираните месечни трошоци за период од една година.

10.4. За плаќање на трошоците за извршување работи во странство во областа на научната дејност до висината на планираните месечни трошоци за период од една година.

10.5. За наплата на побарувањата врз основа на одлука донесена од надлежен орган во странство или врз основа на вонсудска спогодба склучена во странство до висината на износот наведен во одлуката, односно во спогодбата.

10.6. За наплата на побарувањата во странство остварени од поврат на данок на додадена вредност од трговски трансакции, во согласност со даночните прописи на земјата во која се отвора сметката до висината на износот за поврат на данокот на додадена вредност.

10.7. За наплата на побарувањата во странство остварени врз основа на испорака на стоки или услуги извршени врз основа на добиени меѓународни тендери до висината на износот утврден во договорот за испорака на стоки или за услуги извршени врз основа на добиениот тендер.

10.8. За учество на меѓународни и регионални пазари на енергија од страна на резидент којшто врши енергетска дејност, заради тргување со енергија или заради обезбедување балансна одговорност, во согласност со законот со кој се уредува енергетиката, доколку со пропис на земјата во која се наоѓа пазарот на енергија е предвидена обврска за отворање сметка кај странска банка заради учество на тој пазар.

11. Салдото на сметката на резидентот кај странската банка не смее да го надминува износот утврден со одобрението од точката 8 став 1 од оваа одлука, а резидентот може да ги употреби средствата на сметката кај странската банка само за намената за која е издадено одобрението точката 8 став 1 на оваа одлука.

12. Доколку резидентот, пред истекот на рокот определен во одобрението, не поднесе барање да му се одобри да има сметка кај истата банка и во наредниот период, тој е должен да ја затвори сметката и средствата од сметката да ги внесе во Република Северна Македонија, во рок од 30 дена од денот на престанокот на важноста на одобрението, односно од денот на престанувањето со работа на дипломатското претставништво.

По затворањето на сметката, резидентот од точката 8 на оваа одлука е должен да ја извести Народната банка во рок од десет дена.

III. ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈАШТО СЕ ПОДНЕСУВА ДО НАРОДНАТА БАНКА ЗА ИЗДАВАЊЕ ОДОБРЕНИЕ

13. Резидентите коишто не се банки со барањето ја доставуваат следнава документација до Народната банка:

13.1. За издавање одобрение за отворање и имање сметка кај странска банка врз основа на инвестициски работи:

- доказ дека резидентот е запишан во трговскиот регистар и регистарот на други правни лица за вршење дејности коишто опфаќаат изведување инвестициски работи во странство. Изводот од трговскиот регистар и регистарот на други правни лица треба да биде издаден од надлежен орган и да не е постар од 3 (три) месеци и

- примерок од договорот склучен со странскиот партнер за изведување инвестициски работи.

Доколку се бара продолжување на рокот на важноста на одобрението поради продолжување на рокот за изведување на инвестициските работи, се доставува примерок од анексот на договорот со кој се продолжува рокот.

Доколку по завршувањето на работите на проектот во странство не е платен данокот, се доставува примерок од соодветниот пропис на земјата со кој се докажува обврската за плаќање на данокот и доказ за износот на неплатениот данок.

13.2. За издавање одобрение за отворање и имање сметка кај странска банка врз основа на плаќање на трошоците за работа на претставништвото:

- доказ дека резидентот е запишан во трговскиот регистар и регистарот на други правни лица. Изводот од трговскиот регистар и регистарот на други правни лица треба да биде издаден од надлежен орган и да не е постар од 3 (три) месеци;

- примерок од документот на соодветниот орган на странската држава со кој се докажува дека претставништвото е регистрирано во странство и

- пресметка на планираните месечни трошоци за период од една година.

13.3. За издавање одобрение за отворање и имање сметка кај странска банка за наплата на побарувањата во странство остварени врз основа на извршени услуги во меѓународниот транспорт, заради плаќање на трошоците за употреба на транспортните средства во странство (експлоатациски трошоци) и/или за плаќање на трошоците за употреба на транспортните средства (експлоатациски трошоци) за услуги во меѓународниот транспорт:

- доказ дека резидентот е запишан во трговскиот регистар и регистарот на други правни лица за вршење дејности коишто опфаќаат меѓународен транспорт. Изводот од трговскиот регистар и регистарот на други правни лица треба да биде издаден од надлежен орган и да не е постар од 3 (три) месеци. Доколку за вршење на дејноста е потребна согласност, дозвола или друг акт на државен орган, треба да се достави доказ за добиената согласност, дозвола или друг акт на државен орган во согласност со закон;

- преглед на очекуваните приливи врз основа на услугите извршени во меѓународниот транспорт и/или пресметка на планираните месечни трошоци за период од една година и

- доказ за поседување сопствени транспортни средства или транспортни средства под закуп, лизинг или на користење.

Во случаите кога резидентот ја извршува услугата со транспортни средства земени под закуп, лизинг или на користење, се приложува примерок од договорот за закуп, лизинг, односно примерок од договорот за користење на транспортните средства.

13.4. За издавање одобрение за отворање и имање сметка кај странска банка за плаќање на трошоците за извршување работи во странство во областа на научната дејност:

- доказ дека резидентот е запишан во трговскиот регистар и регистарот на други правни лица за вршење дејности коишто опфаќаат работи во областа на научната дејност. Изводот од трговскиот регистар и регистарот на други правни лица треба да биде издаден од надлежен орган и да не е постар од 3 (три) месеци;

- примерок од договорот склучен со нерезидент за работи во странство во областа на научната дејност и

- пресметка на планираните месечни трошоци за период од една година.

13.5. За издавање одобрение за отворање и имање сметка кај странска банка за наплата на побарувања врз основа на одлука донесена од надлежен орган во странство или врз основа на вонсудска спогодба склучена во странство:

- доказ дека друштвото е запишано во трговскиот регистар и регистарот на други правни лица. Изводот од трговскиот регистар и регистарот на други правни лица треба да биде издаден од надлежен орган и да не е постар од 3 (три) месеци и

- примерок од одлуката донесена од надлежен орган во странство или примерок од вонсудската спогодба склучена во странство.

13.6. За издавање одобрение за отворање и имање сметка кај странска банка заради наплата на побарувања во странство остварени од поврат на данок на додадена вредност од трговски трансакции:

- доказ дека резидентот е запишан во трговскиот регистар и регистарот на други правни лица. Изводот од трговскиот регистар и регистарот на други правни лица треба да биде издаден од надлежен орган и да не е постар од 3 (три) месеци и

- документација од надлежна институција во странство со која ќе се докаже дека настанало побарување врз основа на поврат на данок на додадена вредност, како и за износот (висината) на побарувањето.

13.7. За издавање одобрение за отворање и имање сметка кај странска банка заради наплата на побарувања во странство остварени врз основа на испорака на стоки или извршени услуги врз основа на добиени меѓународни тендери:

- доказ дека резидентот е запишан во трговскиот регистар и регистарот на други правни лица. Изводот од трговскиот регистар и регистарот на други правни лица треба да биде издаден од надлежен орган и да не е постар од 3 (три) месеци и

- примерок од договорот за испорака на стоки или извршени услуги склучен со нерезидент, врз основа на добиен меѓународен тендер.

13.8. За издавање одобрение за отворање и имање сметка кај странска банка за учество на меѓународен или регионален пазар на енергија заради тргување со енергија или заради обезбедување балансна одговорност, во согласност со законот со кој се уредува енергетиката:

- доказ дека резидентот е запишан во трговскиот регистар и во регистарот на други правни лица за вршење енергетска дејност. Изводот од трговскиот регистар треба да биде издаден од надлежен орган и да не е постар од 3 (три) месеци. Доколку за вршење на дејноста е потребна согласност, дозвола или друг акт на државен орган, треба да се достави доказ за добиената согласност, дозвола или друг акт на државен орган во согласност со закон;

- примерок од прописот на странската земја во којшто е предвидена обврската за отворање сметка во странска банка;
- соодветен документ со кој се докажува учеството на резидентот на меѓународниот или на регионалниот пазар на енергија; и
- пресметка на максималниот потребен износ на средства заради тргување со енергија или заради обезбедување балансна одговорност, за период од една година.

14. Документацијата којашто е потребна за издавање одобрение за отворање и имање сметка кај странска банка, во согласност со оваа одлука, треба да биде доставена во оригинал или фотокопија заверена од страна на овластено лице – нотар, а доколку не е напишана на македонски јазик, треба да биде доставена и во превод извршен од страна на овластен судски преведувач.

За одлучување во врска со барањето за издавање одобрение на резидент за отворање и за имање сметка кај странска банка, Народната банка може да побара дополнително појаснување за доставената документација или доставување дополнителна документација.

Народната банка одлучува во врска со барањето за издавање одобрение за отворање и имање сметка кај странска банка во рок од 30 дена од денот на доставувањето уредно барање. Доколку барањето не ги содржи податоците содржани во точката 9 став 3 и/или не е доставена документацијата определена во точката 13 од оваа одлука, односно не се исполнети условите од точката 10 од оваа одлука, Народната банка со решение го одбива барањето за издавање одобрение за отворање и имање сметка кај странска банка.

IV. УСЛОВИ И НАЧИН ПОД КОИ РЕЗИДЕНТИТЕ КОИШТО НЕ СЕ БАНКИ МОЖАТ ДА ОТВОРААТ И ДА ИМААТ СМЕТКИ КАЈ НЕБАНКАРСКИ СТРАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

15. Резидентите правни лица коишто не се банки може да отвораат и да имаат сметки кај небанкарски странски организации, како евиденциски сметки за порамнување на меѓусебните побарувања и обврски со нерезидентите, во следниве случаи:

- учесници во меѓународни системи на порамнување врз основа на склучени договори и конвенции;
- за услуги коишто ги вршат во меѓународниот стоковен и патнички промет;
- врз основа на осигурување и
- врз основа на договори за долгорочна производна соработка.

Под долгорочна производна соработка, за потребите на оваа одлука, се подразбира долгорочна производна соработка на домашно и странско трговско друштво (договорни страни), во заедничко планирање, развој и производство на производи во сите фази од производството, како и меѓусебна размена и испорака на репроматеријали, полупроизводи, делови и готови производи од ист вид, заради специјализација на производството.

Пред почнувањето со работа преку евиденциски сметки, резидентите се должни да ја впишат евиденциската сметка кај Народната банка.

Со барањето за упис во евиденцијата, резидентот приложува договор или друг документ за работа со евиденциска сметка во оригинал или фотокопија заверена од страна на овластено лице – нотар.

Резидентите се должни да ја известат Народната банка за престанувањето на работата со евиденциски сметки во рок од 5 (пет) работни дена од денот на затворањето на евиденциската сметка.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

16. Одобренијата коишто Народната банка ги издала врз основа на Одлуката за начинот и условите под кои резидентите кои не се овластени банки, можат да отвораат и да имаат сметки во странство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 42/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 50/19, 181/19, 167/20, 308/20, 88/21, 177/21, 247/21, 89/22, 84/25 и 178/25) остануваат во важност до рокот за кој се издадени.

17. Евиденциските сметки што се запишани во регистарот на Народната банка врз основа на Одлуката за начинот и условите под кои резидентите кои не се овластени банки, можат да отвораат и да имаат сметки во странство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 42/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 50/19, 181/19, 167/20, 308/20, 88/21, 177/21, 247/21, 89/22, 84/25 и 178/25), на денот на влегувањето во сила на оваа одлука, се сметаат за евиденциски сметки впишани кај Народната банка и за нив нема потреба повторно да се поднесува барање.

18. За постапките започнати пред влегувањето во сила на оваа одлука ќе се применуваат одредбите од Одлуката за начинот и условите под кои резидентите кои не се овластени банки, можат да отвораат и да имаат сметки во странство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 42/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 50/19, 181/19, 167/20, 308/20, 88/21, 177/21, 247/21, 89/22, 84/25 и 178/25).

19. Со влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за начинот и условите под коишто резидентите кои не се овластени банки, можат да отвораат и да имаат сметки во странство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 42/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 50/19, 181/19, 167/20, 308/20, 88/21, 177/21, 247/21, 89/22, 84/25 и 178/25).

20. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 02-35008/7
30 октомври 2025 година
Скопје

Гувернер
и претседавач на Советот
на Народната банка на
Република Северна Македонија,
д-р **Трајко Славески**, с.р.